

104081

Einarsen (tegneren):

Morsomme tegninger

fra "Trosspeilet".

"§ 100"

+ diverse

Spøllspeilet

1kr.

2. årg.

Trollspeilet

ET SPEIL FOR TIDENS TROLLSKAP

1kr.

Utgitt av Einarson.

SOSIALT SATIRISK TIDSSKRIFT

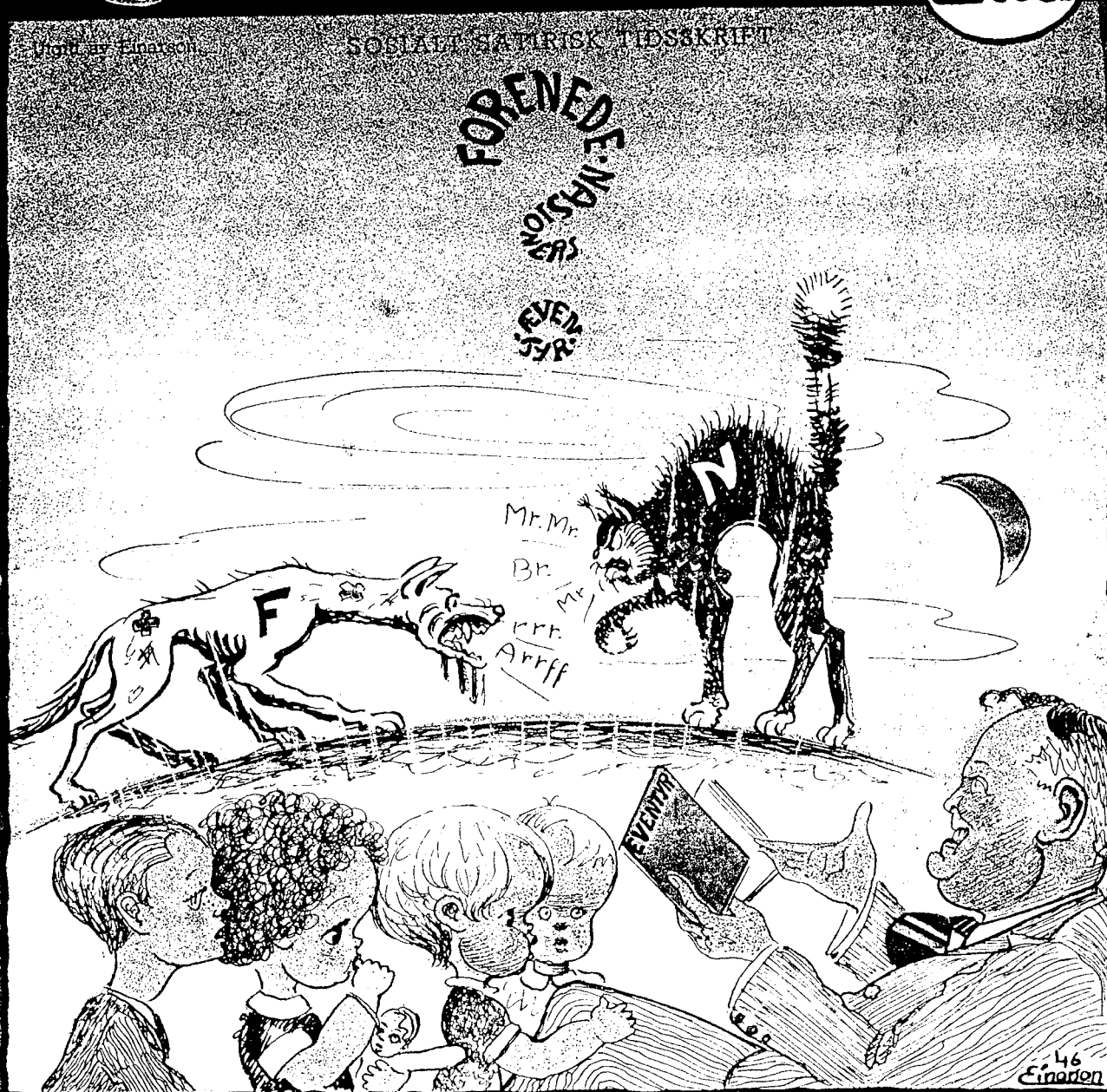

Nasjonene er midlertidige lekekamre for menneskebarna

Trollspeilet

ET SPEIL FOR TIDENS TROLLSKAP

1kr

Og trollkjerringa skapte folk om til hunder og katter,
men slikt hender jo bare i eventyrene, kjære barn.

— «Denne liker jeg heller ikke!»

Einarson i «Trollspeilet nr. 6».

Et alvorlig angrep på pressefriheten.

Eidsivating lagmannsretts kjæremålsutvalg forkastet den 31. okt. redaktør Fanebusts anke over forhørsrettens fengslingskjennelse over ham med 2 mot 1 stemme. Flertallet besto av lagdommerne Stenersen og Koefoed, mens lagdommer Leivestad ikke fant at det forelå tilstrekkelig grunn til anvendelse av varetektsarrest.

Kjæremålsutvalget hevder at siktedes skrivemåte og hans artikler i det hele gir særlig grunn til å frykte for at han vil gjenta den straffbare handling. Tidsforholdene gjør sådan avisskriving så alvorlig at det finner å måtte stadfeste byrettens avgjørelse.

*

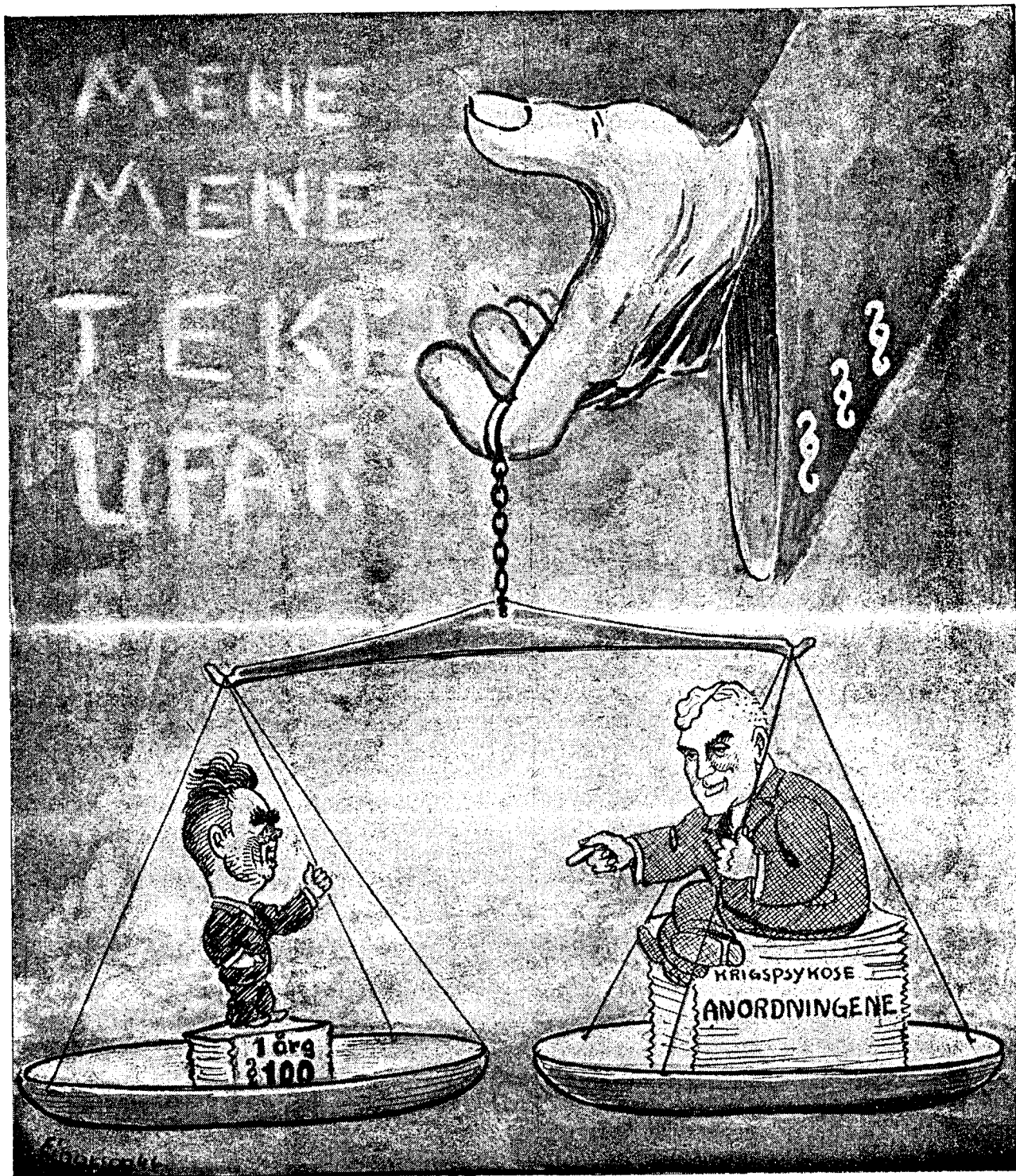
Dette er vel det alvorligste angrep på pressefriheten som har forekommet under en lovlig norsk regjering, iallfall siden Norge gjenvant sin frihet i 1905.

Redaktør Fanebust er anklaget etter straffelovens § 247 om injurier. Den «straffbare handling» som det kan befryktes at Fanebust vil gjenta er hans beskyldninger mot forhenv. riksadvokat Arntzen.

Men hvis nu beskyldningene er *sanne*? Fanebust hevder jo det. Er det da straffbart å gjenta sannheten? Og hvorledes kan kjæremålsutvalget på forhånd gå ut fra at beskyldningene er usanne og dermed forbryderske — uten at Fanebust har hat anledning til å føre sannhetsbevis?

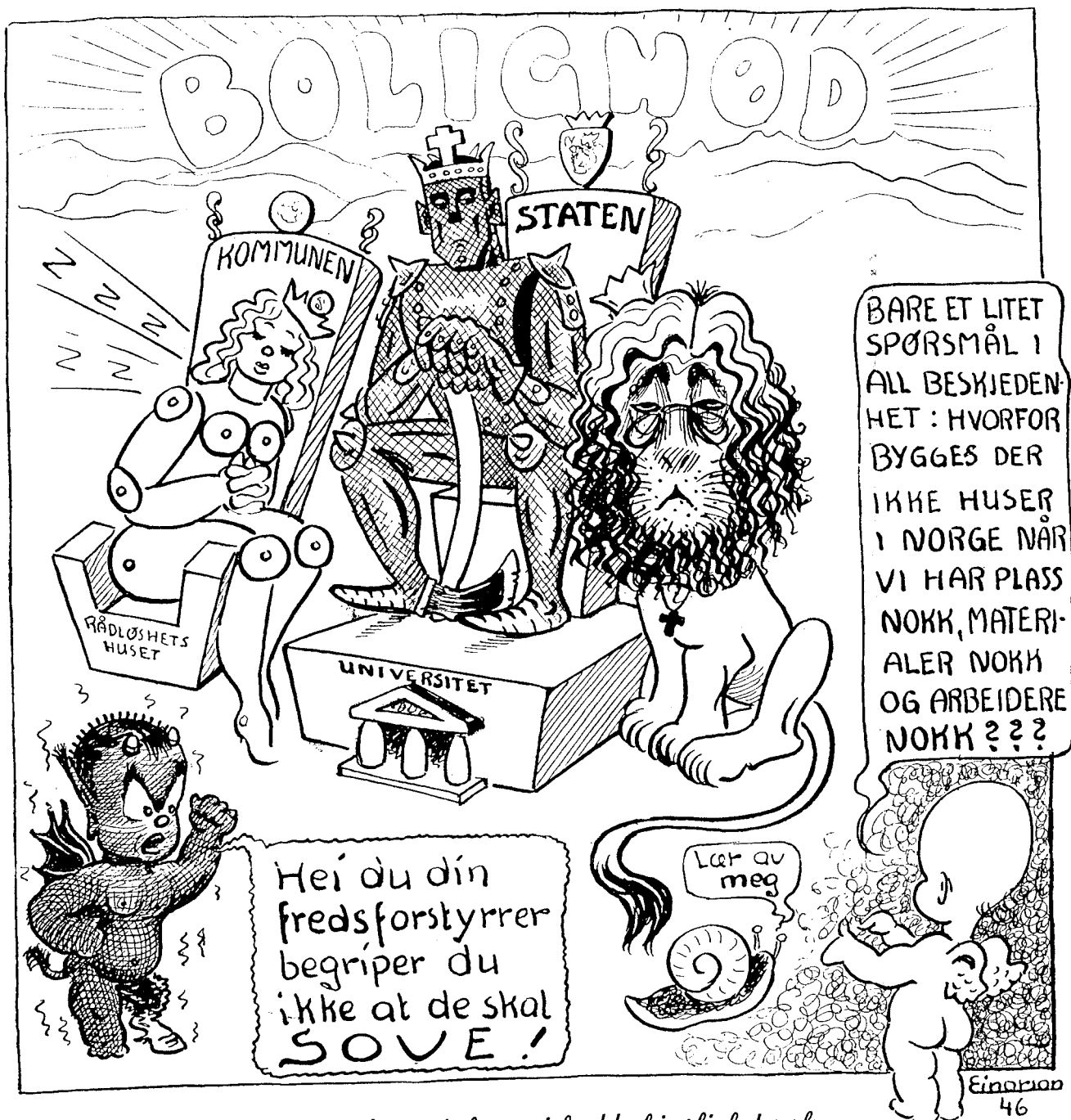
Denne rettsavgjørelse setter pressefriheten i den ytterste fare. Under henvisning til den vil myndighetene ha anledning til å arrestere en hvilken som helst redaktør som fremkommer med beskyldninger som myndighetene finner injurerende, og under henvisning til de «alvorlige tidsforhold» kan de holde ham fengslet, idet «det er særlig grunn til å frykte for at han vil gjenta den straffbare handling». Og det bør det unektelig være — spesielt hvis beskyldningene er sanne!

«Dagbladet» har pekt på hvor dette bærer hen, mens de andre aviser forholder seg tause. Men er virkelig den norske presse villig til å ofre en av pressefrihetens viktigste skanser bare fordi man ikke «liker» bladet «§ 100»? I det lengste kvier vi oss for å tro at man er så kortsynt.

Mens vektskålen vipper —

Nu veies de mot hverandre - de to motstandere - på rettferdighetens vektskål. At h.r.advokat Arntzen har det tungt, det vet vi - men veier han derfor tyngst? Nu angrer han kanskje, Arntzen, at han gikk av som riksadvokat. En liten forordning til - Lex Fanebust - og vekt-skålen ville lett og smertefritt vippet til fordel for ham. Nu er det hele mer pinefullt og usikkert. Skriften på veggen er utydelig, men vel leselig!

— — — nok, bare vi, bare vi hadde kjærlighet nok.

Foredrag i Oslo.

Førstkommende mandag 15. april taler redaktør Toralv Fanebust i Ingeniørenes Hus' store sal om «Hvorfor verden går sin skjeve gang.» Anledning til korte diskusjonsinnlegg. Billetter á kr. 2.— og 3.— ved inngangen.

Kan forutbestilles pr. telefon 22695

\$ 100 utkommet!

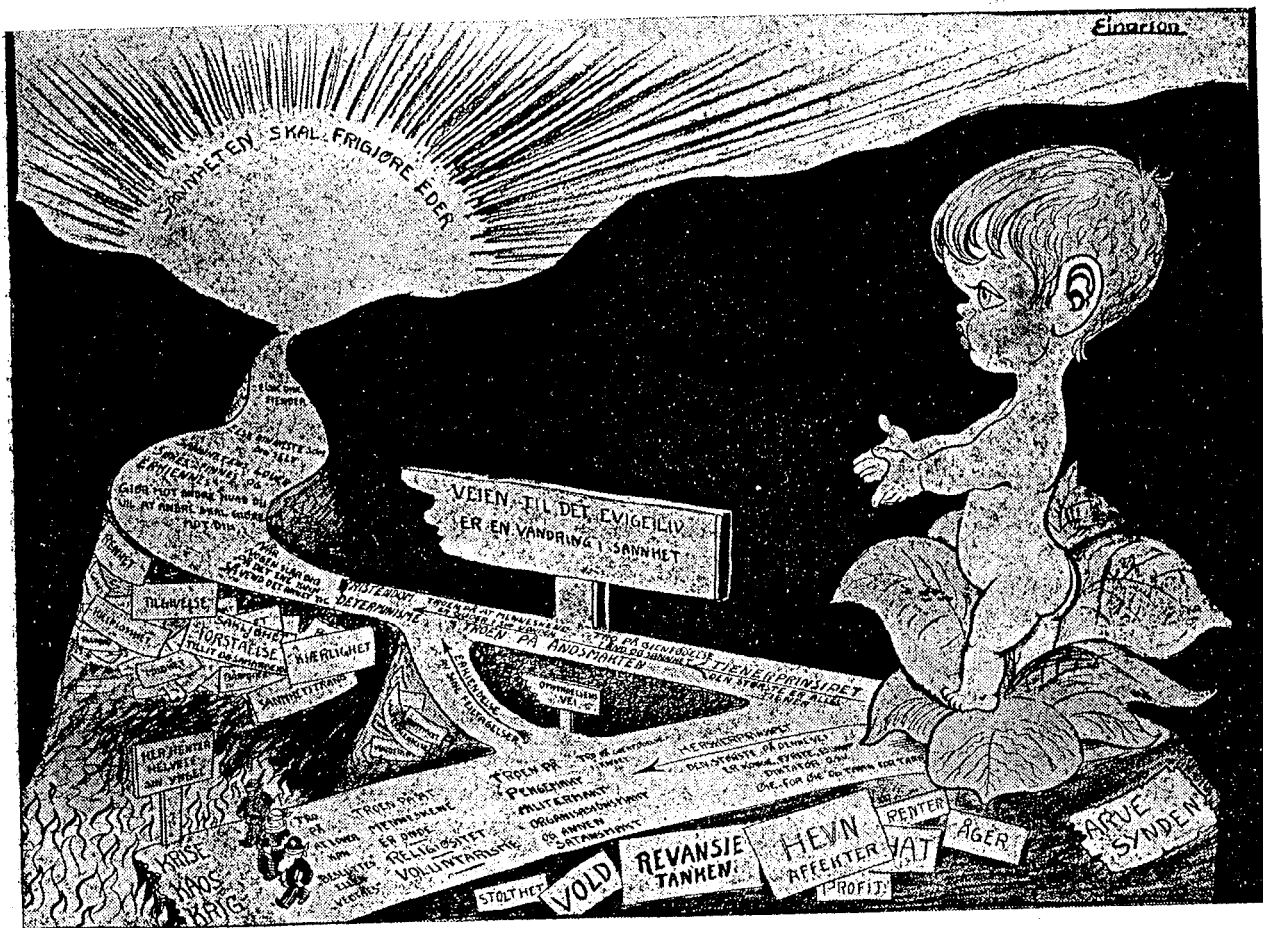
Kan bestilles ved:

Logos Forlag

Rådhusgt. 20 boks 896 tlf. 22695

Løssalg 50 øre. Helår, halvår, kvartal: Kr. 12.— 6.— 3.—

Menneske, kjenner du din sjangse og risiko?

— hvor går du hen?

mest primitive egenskaper og drifter kynisk velter seg omkring hverandre og hvor alle bedrar seg selv og bedras for skjønnheten og rikdommen. — «Det å synde — det er ikke synd idag.»

Tilbake til trelldom, fattigdom, krig og for-dervelse! Lyset, som er det skjønneste av alt, mangler. Nattens syn og tanker taler.

Til sannhetens pris.

Hvorfor er ikke din sjel fylt med takksi-gelse? — For hva — spør du? Vi kan da ikke takke for okkupasjonstiden — og fordi vi norske fikk se oss selv i speilet? — Skal vi takke for bødler og tukt? For ydmykelsen?

Ja — vi skal takke fordi livet ikke er en ekkel slimet og ubestemmelig ting som man kan trekke ut og inn og snu opp og ned som

man vil. Hvis livsløgn var like god som livs-sannhet da var livet ikke verd å eie. Hvis nattens mørke og kjellerens klamme luft var like skjønn som soloppgangen og som luften på fjellet, hvorfor levde vi da — og hva strevet vi for? Men fordi livet er en kamp mellom sannhet og løgn, mellom forfalskning og vir-kelighet, derfor er livet verd å eie. Fordi livet er en kamp mellom tankens selvutslet-telse eller tankens absolutte slør og suvere-nitet, derfor er selve tankens idé også den menneskelige skjønnhets idé og baktalelsen av mennesket selve satans idé.

Skal vi da ikke takke fordi Guds bødler alltid kommer tilsyne når der lyves på men-esket og når der trampes på vår skjønnhet? Skulde vi ikke takke fordi vi fikk se gjerde-politikkens, avindsyvens, herskesyvens og

Og
De skal kjennes
på det, at de
gjærne vil øres
av mennesker,
og sitte øverst i
gjæstebudene

—
De gjør Guds
ord til intet
for sine
vedtekters skyld

forlat oss vår
Skyld
Som vi forlater
våre skyldnere
(Unntatt N.S.
medlemmer altså)

Giv oss idag vårt
daglige brød

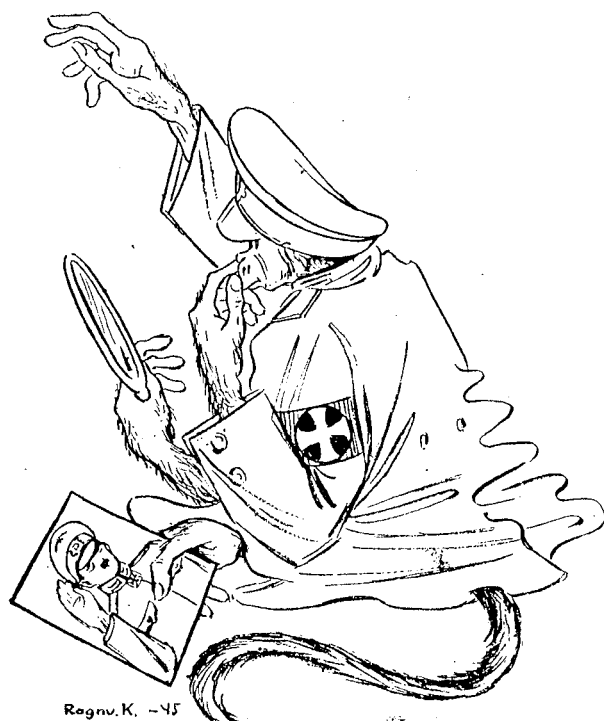
vi som har attest for
Nasjonal holdning)

Thi Riket er ditt
Makten og æren
får du dele med
Kirkefronten og
Heimefronten
Amen

Einarson
45

Norsk selvstendighet.

Den sterke mann

ligner jeg nå?

De tre store — — —

Nå ligner jeg — — —

Det faste punkt.

RETTFERDIGHETEN?

Skrevet som for «Trollspeilet» av Blaise Pascal, født 1623.

Jeg levde lenge i den tro at det fantes rettferdighet. Det tok jeg ikke feil i! Gud har jo åpenbart oss en rettferdighet. Men jeg tok det ikke på den måten, og her var det jeg gjorde feil.

Jeg tenkte nemlig at vår rettferdighet egentlig og i grunnen var rettferdig, og at jeg nok kunne finne ut hva denne rettferdigheten var og så dømme etter det. Men jeg manglet så ofte den rette dømmekraft, at først begynte jeg å tvile på meg selv, og så på de andre.

Jeg så jo at alle land og alle mennesker forandret seg, og da jeg selv skiftet mening om den sanne rettferdighet, innså jeg at vår natur bare er en evig forandring.

Da forandret jeg ikke oftere mening i den ting, da! Men om jeg skulle forandre mening, — nå vel, så er jeg selv et bevis for det jeg her sier.

«Hvorfor dreper du meg?» «Det var noe å spørre om. Du bor jo på andre siden av elva. Ja, min venn, bodde du på denne siden så — da var jeg en morder, for da var det urettferdig å slå deg i hjel; men siden du nå bor på den andre siden, så er jeg en helt, og dette er rettferdig.»

«Hver leve etter landets lov!» Den regel finner man i alle stater og til alle tider. Men hva som er rettferdig eller urettferdig forandrer seg likesom klimaet. Tre breddegrader snur opp ned på hele jussen, en lengdegrad avgjør sannheten, etter en del års forløp forandres selve grunnlovene i landene. En herlig rettferdighet! «Nei da,» sier man, «rettferdigheten finnes ikke i skikk og bruk, men i de naturlige lover, som kjennes i alle land.» Ja, man ville vel ha mot nok til å påstå det, og stå fast på sin påstand også, hvis det ved et slumpetreff var hendt at det fantes så mye som en eneste lov som gjaldt allesteds. Men så spøkefullt er det gått for seg, så brokete har menneskenes innfall vært, at det slett ikke finnes noen almenmenneskelig regel.

Tyveri, hor, barnemord og fadermord — alt har hatt sin plass blant gode gjerninger.

Man gjør aldri det onde med sådan fullstendighet og sådan glede som når man gjør det i kraft av en falsk samvittighets plikt.

Hele nasjonen på rangel.

Av N. Jarenberg.

Det er et kjent fenomen at lettsindige mennesker gjør mye galskap i fylla. Hos berusede mennesker svekkes vurderingsevnen. Man er et villig redskap for impulser.

Nå er det som kjent ikke bare i alkohol man kan beruse seg. Vi har f. eks. kokain, morfin og opium. Vi har nikotin og koffein, vi har nafta og kamfer, rigabalsam og Bergens hostesaft og mye, mye annet. Men de samfunnsfarligste av alle berusningsmidler er kjærlighet, hat og metanol.

Kjærlighet gjør blind, hatet forblinder og av metanol mister man synet.

Nå er det heldigvis bare de få uforbederlige som bruker metanol, og kjærlighet er det så lite av i verden at den er ganske ufarlig, bare man ikke beruser seg i andre ting, slik at man ikke kan skjelve mellom erotikk og kjærlighet.

Det var en gang — akkurat som i eventyrene at det fantes nokså meget kjærlighet i verden — også her i Norge. Men den hadde den slemme egenskap at den lot seg absorbere av hatet, og det kan føre til det farligste av alt som er galt. Det kan f. eks. føre til eksilregjeringers anordninger og et beruset stortings anerkjennelse av disse, kortslutninger i pressens hjernesentra, rettsreferenter med dilerium tremens, og journalister med komplekser på hjernen som til stadighet forsikrer at det ikke er for hatets skyld at de hater eller for

hevnens skyld at de forherliger hevnen. Jo da, vi kjenner disse dydige fyllefanter, som skammer seg når de er edrue, men gjentar seg selv inntil motbydelighet når de er på rangel med sine stadige forsikringer om sin edrue- lighet.

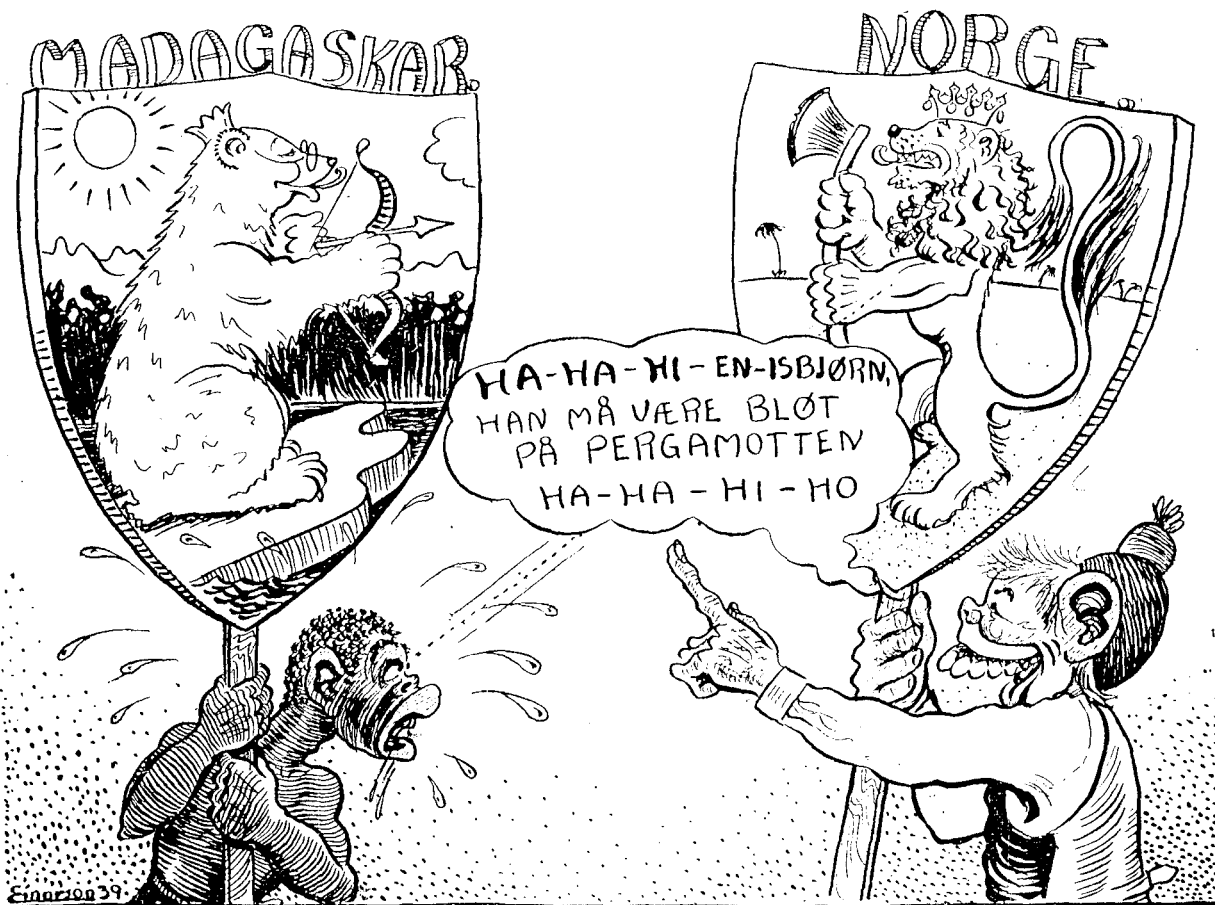
Akkurat den samme motbydelighet som vi like til det siste har funnet i norsk presse — til dels også i den utenlandske. Det er ikke hat, det er ikke hevn, det er ikke hat, det er ikke hevn. Språkets gjentakelser i fylla — hatsberusende menneskers motbydelige fylleprat!

Den er symptomatisk denne stadige kommen tilbake til — denne stadige dvelen ved det som så sterkt opptar ens sinn — dette hat som man kjæler for, men samtidig frykter, fordi man så inderlig vel aner at en vakker dag kommer de 60 000 tilbake med sine slektninger, venner og alle deres etterkommere med et enda sterkere hat og tar om mulig en enda verre hevn.

Nei, nasjonen er nok på en kjemperangel for tiden.

Men det er ikke første gangen samfunnet handler i følelses *berust* tilstand.

Da det dømte Tranmæl til fengsel for å ha tilkjennegitt sin mening, trodde samfunnet å ha gjort seg selv en stor tjeneste. Men oppdaget straks at en Tranmæl i fengsel var langt farligere enn en Tranmæl på sitt redaksjonskontor. Tidligere var de noen få hundre som hadde lest hans artikler. Da fengselsporten åpnet seg for

Splinten i vår broders nasjonalisme ser vi, men ikke bjelken i vår egen.

La oss få minnesmerker.

Verdenssituasjonen er unektelig nokså broket, og der kan kanskje komme til å hende ting som kunne medføre at våre tanker kom i andre, hittil ukjente baner. Det kunne derfor lett hende at noen av våre heltegjerninger under okkupasjonen kunne komme til å gå mer eller mindre i glemmeboken, og for å hindre dette bør det reises minnesmerker over dem.

Meget av det som bandt oss sammen var alle de geniale påfunnene, som kanskje kunne virke barnslige i farten, men som allikevel hadde en dyp, symbolsk mening.

I Aker bygges det stadig nye veier, og var det ikke en god idé å gi noen av disse vegene navn etter våre sambands-kjensle symboler. For eksempel: Nisseluveien, Bindersveien, Islandsskjorteveien, Langluggterrassen, Sidrumpeveien. Det vil klinge både patriotisk, manende og minnende.

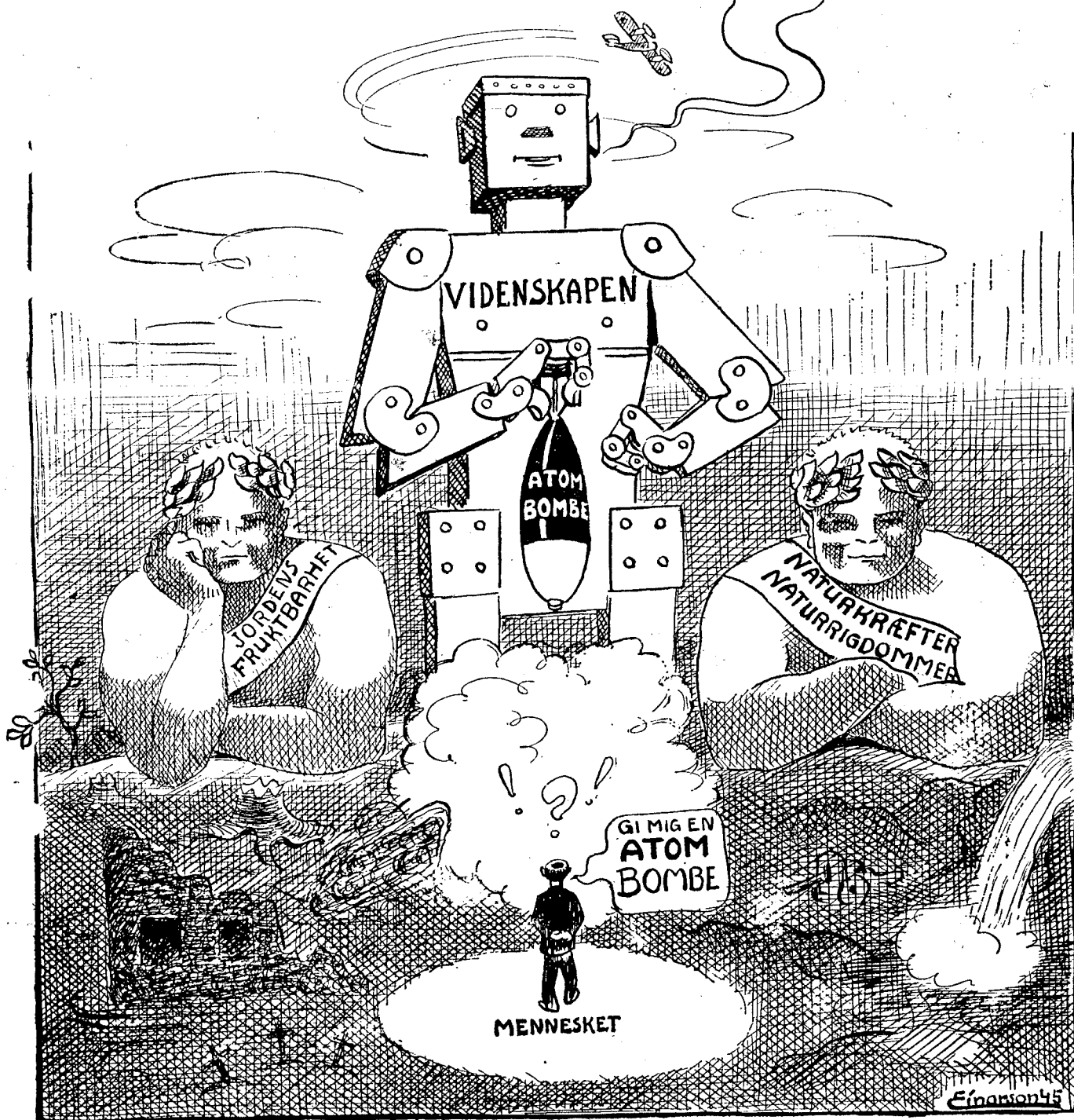
Det er som sagt lett å glemme for enkelte. Selv har

jeg gjennomgående en god hukommelse, men på grunn av alle kjøttrasjonene, som jo kan gjøre en husmor ganske tomset, hadde jeg glemt min daglige to minutters stillhetsstund for våre sambands-kjensle dager. Men da jeg en dag plutselig hadde bruk for en binders, kom mine tanker igjen i den riktige bane, og jeg husket med stolthet den gang jeg gikk med binders i øreflippene, Peremann med lodder i buksebaken og Odde-mann med islandsskjorte som rakk ham nesten til ankene. Han så underlig ut, men gikk heltemodig med den i forvissningen om at han hjalp de allierte til seier.

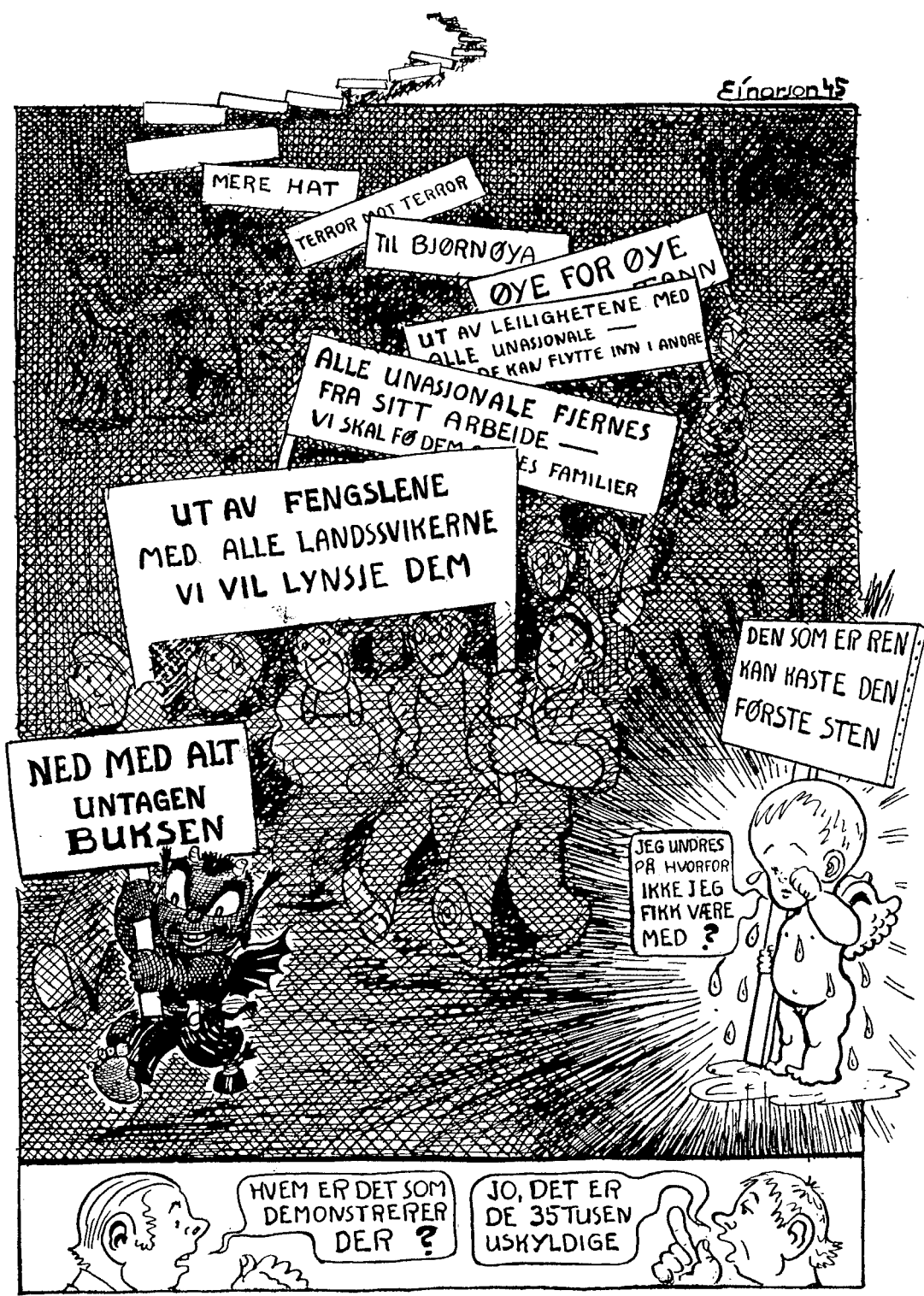
Håper inderlig at Aker kommunes rette vedkommende vil etterkomme mitt og sikkert 2,5 millioner andre patrioters ønske.

Viktoria Vågalsen,
Stortåveien 7, Grefsen.

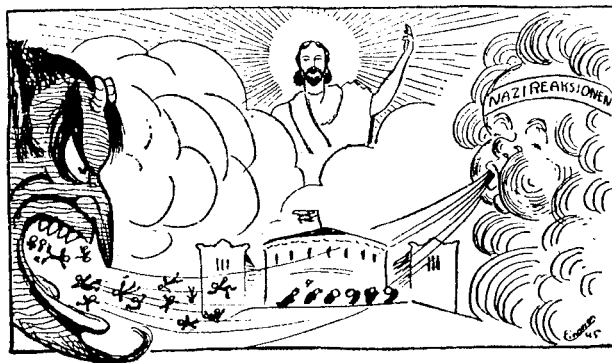
VI ER DINE TJENERE OG VI GIR DIG
ALT DU BER OM I SANNHETENS
DEN HELLIGE ÅNDS OG DEN EVIGE
LOVMESSIGHETS NAVN.

Dødsstraffens gjeninnførelse i Norge.

150 tingmenn de sto på tinget frem.
Der kom en vind og blåste — — —
og 6 de sto igjen.

De onde krefters vold og tramp
i mange harde år,
de hadde tynget tinget ned.

Nå ser vi hvor det går — — —
den gamle, gamle Moselov
den var så god å ha.

«Her nytter ikke kristendom»
de mange tingmenn sa.
Så stemte de på Moselov
og vold mot vold igjen.

Men 6 de trodde mer på ham
som ikke slo igjen.

Og navnet deres nevnes skal,
og glemmes skal de ei
når kristendom blir innført
på tingets alfarvei.

De 6 var:

Førre.	Jacobsen.	Skeibrok.	Strand.	Olsen.	Moseid.
Nøk. Fredsparti.	Samfundspart.	Høire.	Venstre.	Venstre.	Bondepart.
Odelstinget.				Lagtinget.	

Fra statsmakten til maktstaten!

Stortinget ble opprettet for å vareta folkets interesser overfor staten.
 Det har fornedret seg til å vareta statens interesser overfor folket.
 Når vil det endre signaler?

1939.

«Bønn om fred».

Følgende byråtelegram til den norske dagspresse, tør være av mer enn antikvarisk interesse:

— Etter at Oslo biskop idag i Kringkastingen hadde talt om de kristnes ansvar i situasjonen, og oppfordret alle i Norge til å gå i bønn til Gud, er det sendt følgende telegram til kirkens ledelse i Tyskland, England, Tsjekkoslovakia og de nordiske land: Norges kristne forener seg med kristne brødre i Deres land i bønn for statsmenn og folk for at Guds vilje må skje og verden bli skånet for krigens ondskap og redsler.

Vi kjenner alle det svar de religiøse bønnemenn fikk. Et meget krasst og utvetydig svar.

Hva har de så lært av [livets tydelige] tale? Å dømme etter det som går fram av deres prekener, deres mangfoldige bøker og søndagsreligiøse betraktninger i pressen, har de ikke lært det fnugg mer enn de politiske tryllekunstnere som er i ferd med å gjenoppbygge Babels N. F. under navn av F. N.

De tenker seg at ved å gjøre det samme omigjen, vil de denne gangen komme til det motsatte resultat. Skuffelsen ser ut til å være en likeså dårlig som dyr læremester. Menneskene minner i vår tid aller mest om mauren som går rett på pålet — i den blinde tro at den dermed forsværer seg.

Og folkene taper ingenlunde tilliten til sine prester, sin presse og sine politikere, men betaler gladelig sine skatter og avgifter og øvrige offer nok en gang. For ennå i året 1946 er fredsvegen skjult for deres øyne.

T. F.

«Rentelettelse».

Selv nazistene hadde sine lyse øyeblikk. De regulerte renten nedover. —

Regjeringen Gerhardsen er inne på samme tanke og lover en lav diskonto. Især når det gjelder boligbygg skal vi få billige penger.

Men en går halvhetens veg — akordens veg. Istedenfor å felle hele det ufruktbare, livsfjendtlige rentetrete, som var regjeringspartiets oprinnelige, programbundne mål, — tar en bare midt på leggen.

Og boligbyggende folk tenker seg at nå sparer de ihvertfall halve renten.

Men gjør de egentlig det?

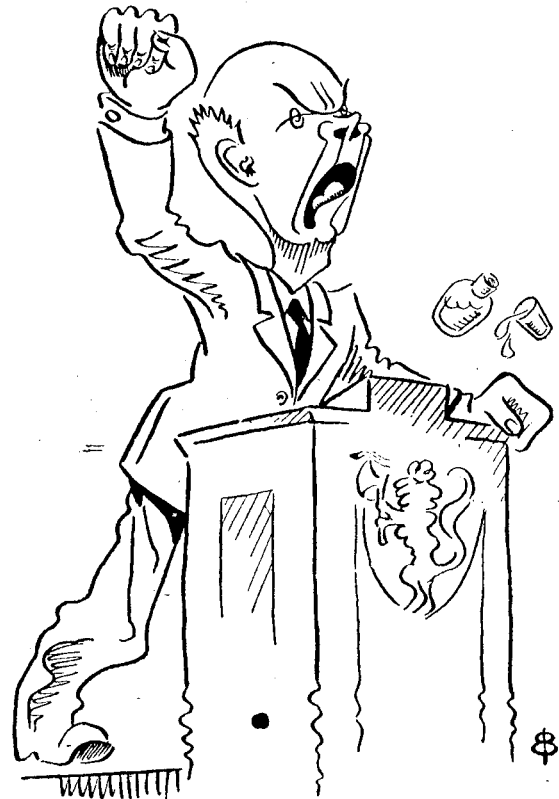
Når byggeomkostningene beløper seg til minst det dobbelte, i sammenlikning med årene før krigen, så løper halv rente av dette beløp opp i like meget som *hel* rente av det halve beløp.

Er det vanskelig å regne ut?

I realiteten er derfor ingen rente-endring skjedd. To likeverdige hus. bygget med ti års mellomrom, får den samme rentebelastning. Men det nye huset får *dobbelt så stor byggesum å nedbetale*.

En rokker således ikke en tøddel av det kapitalistiske

Dagens parole!

— Nazismen skal utryddes, - om det så skal skje ved å innføre nazismen!

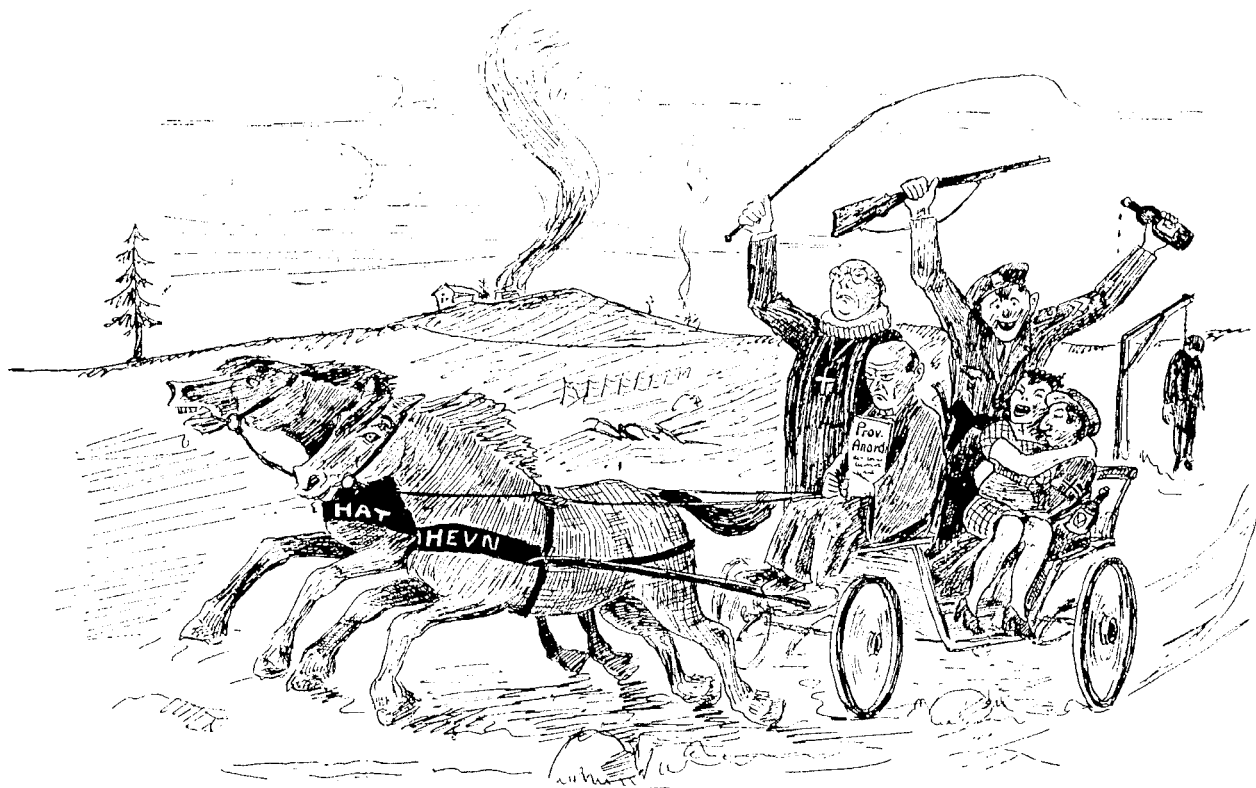
system, som engang var arvefienden. En bare forsøker å gardere seg mot at den av statsråd Langhelle innvarslede depresjon, om to til fire år, kommer enda hurtigere. —

Uten renter vilde depresjonen utebli. Men da vilde kapitalismens innerste vesen være død og maktesløs, — hvilket ikke er i overensstemmelse med Arbeiderpartiets nyeste program.

For å låne ut disse halvverdige halvrentepengene, skal en opprette Statens Husbank (for at huseiere og husleiere kan få enda mer bank). De 715 bankene vi allerede har, er altfor få! Ifølge statistikken noen år før krigen, hadde vi flere bankfunksjonærer enn jernbanemenn i Norge. Og utvikler vi nå bankvesenet videre, kan dette bli en meget betydelig «næringsveg» med skattbare inntekter og overskudd og fonds og gode greier!

Ved jernbanene bør en vel derimot rasjonalisere en del? Jaja, Gerhardsen spør, men Gud Mamon rår.

Hvem skal betale den nye bankens administrasjonsutgifter, overskudd, skattene, oppleggende fonds, lodning m. m.? Selvsagt huseierne og husleierne. Samt tvangsauksjonene dersom vi fremdeles skal slepe på denslags arvesynd.

Kulturell atterreising.

Snorre fortel um den gongen *Olav Haraldson* den heilage kristna Noreg: «Men dei som ikkje vilde halda kristendomen, slik som kongen sa, dei lova han hard medferd, bade storiolk og småfolk.»

Utsendigane frå svenskekongen, Åsgaut med 11 mann, vart fanga på Stein ved Byneset. Dei vart bundne og førde til Gaularåsen. Der reiste kongsmennene (kristmennene) galgar og hengde svenskane — soleis at ein kunde sjå dei når ein kom skipsleidi innetter fjorden.

— Me vil aldri bera hovudet fritt solenge Olav er i live, sa Gudrød Dalekonge.

Men medan han og kong Rørek og 3 andre Upplandskongar var saman på Ringsaker, vart huset dei sov i kringsett av kong Olav og hans menn.

Kong Rørek var ein klok mann. Kong Olav trudde difor ikkje han kunne verta å lita på — og so stakk han ut augo på Rørek. Han let skjerra tunga ut på Gudrød Dalekonge. Dei tri andre småkongane og sume av lendmennene og bøndene, jage han ut or lande, og sume vart skamslegne, men andre gjekk han inn på å forlika

seg med. «Du fekk av Gud stor siger,» skreiv skalden Ottar Svarte (som ikkje må forvekslast med Satan Svarte).

*

Torkjel Fostre skulde ha forlik og venskap med Einar Jarl — og for til jarlen i gjestebod. Men der snikmyrda han jarlen med ei øks. Deretter for han snøggast han kunne til kong Olav som let vel over det han hadde gjort.

Der kongen heldt ting med bøndene, let han lesa upp lovene som baud folk i heile lande å halda kristendomen, og sette tap av liv og lemer og heile eignedomen deira som straff for kvar mann som ikkje vilde taka ved den kristne lovi.

Men verdalsbøndene heldt blotgilde etter gamal sed og skikk. Kongen kom då til Mæren um natti med 300 mann, kringsette huset og fanga alle som var til gilde. Kongen let mange menn drepa, og tok all gjestebodskosten umbord på skipi sine. Alle andre eignaluter skifte han som herfang millom mennene sine. Seinare heldt han ting med trønderane og umvende heile folke til den rette trui, og sette prestar der og bygde kyrkjer og vigde dei! Men av motmennene let